

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Sžo/49/2016
Identifikačné číslo spisu: 3016200070
Dátum vydania rozhodnutia: 06.06.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Nora Halmová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:3016200070.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Nory Halmovej a sudcov JUDr. Jany Zemkovej PhD. a JUDr. Petry Príbelskej PhD. v právnej veci žalobcu: Askoll Slovakia s.r.o. so sídlom Potvorice 331, IČO: 31 445 977, zastúpeného advokátom JUDr. Tomášom Klieštencom, Advokátska kancelária Piešťany, M. Waltariho 7, proti žalovanému: Národný inšpektorát práce so sídlom Masarykova 10, Košice o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. OPS/BEZ/2015/4866, O 524/2015 zo dňa 27. novembra 2015, konajúc o odvolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne č. k. 11S/26/2016-37 zo dňa 12. apríla 2016, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trenčíne č. k. 11S/26/2016-37 zo dňa 12. apríla 2016 p o t v r d z u j e .

Žalovaný j e p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania vo výške 181,90 € na účet právneho zástupcu žalobcu JUDr. Tomáša Klieštince, do 30 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

Odôvodnenie

1.

1.1 Krajský súd napadnutým rozsudkom č. k. 11S/26/2016-37 zo dňa 12.04.2016 zrušil rozhodnutie žalovaného č. OPS/BEZ/2015/4866, O-524/2015 zo dňa 27.11.2015 v zmysle ustanovenia § 250j ods. 2 písm. c/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“), ktorým žalovaný zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil rozhodnutie Inšpektorátu práce v Trenčíne č. k. IPTN/KAHIP/ROZ/2015/270, 116/2015/2.1/H zo dňa 14.08.2015.

1.2 Prvostupňový správny orgán uvedeným rozhodnutím vyrubil žalobcovi pokutu vo výške 5.000,- € za porušenie povinnosti vyplývajúcej z ust. § 3 ods. 2 v nadväznosti na § 2 ods. 2 písm. b/ zákona č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 82/2005 Z. z.“).

1.3 Uvedeného porušenia sa mal žalobca dopustiť tým, že využíval závislú prácu fyzických osôb I. a H., s ktorými mal založený pracovno-právny vzťah podľa osobitného predpisu zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákonník práce“), pracovné zmluvy, pričom si nespĺnil povinnosť podľa osobitného predpisu - § 231 ods. 1 písm. b/ zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 461/2003 Z. z.“), nakoľko I. - pracovná zmluva zo dňa 15.04.2014 ako referent pre expedíciu a autodopravu podľa evidencie dochádzky pracovala dňa 15.04.2014 od 8.00 hod. do 11.01 hod. a do registra poistencov a sporiteľov starobného dôchodkového sporenia sociálnej poisťovne bola prihlásená dňa 15.04.2014 o 11.01 hod., H. - pracovná zmluva zo dňa 15.04.2014 ako asistent generálneho riaditeľa podľa evidencie dochádzky pracovala dňa 15.04.2014 od 7.20 hod. do 8.27 hod. a do registra poistencov a sporiteľov starobného dôchodkového sporenia sociálnej poisťovne bola prihlásená dňa 15.04.2014 o 8.27 hod.

1.4 Krajský súd v Trenčíne ako súd vecne a miestne príslušný na konanie zistil, že žaloba bola podaná v zákonnej lehote, oprávnenou osobou, preskúmal napadnuté rozhodnutie žalovaného a postup správnych orgánov v medziach žaloby, nariadil vo veci pojednávanie, oboznámil sa s obsahom administratívneho spisu žalovaného a s vyjadreniami účastníkov konania a dospel k záveru, že žaloba bola podaná dôvodne a rozhodnutie žalovaného je potrebné podľa § 250j ods. 2 písm. c/ O.s.p. zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie.

1.5 Krajský súd odôvodnil svoje rozhodnutie najmä tvrdením, že účelom zákona o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní je ochrana pracovného trhu pred nelegálnou prácou a nelegálnym zamestnávaním v materiálnom zmysle, a preto i výklad tohto zákona musí byť materiálny a nie formálny. V prejednávanej veci je nesporné, že zamestnankyne žalobcu boli prihlásené do registrácie v sociálnej poisťovni v deň ich nástupu do práce, pričom len podľa evidencie dochádzky do práce žalovaný má za to, že H. pracovala od 7.20 hod. a do registra poistencov sociálnej poisťovne bola prihlásená až o 8.27 hod. a I. pracovala od 8.00 hod. a do registra sociálnej poisťovne bola prihlásená o 11.01 hod.

1.6 Krajský súd ďalej konštatoval, že žalovaný v správnom konaní nevypočul zamestnankyne žalobcu na skutočnosť, kedy začali výkon činnosti zamestnanca, či napríklad v deň nástupu do práce najprv neboli zaškoľované, oboznamované s pracoviskom a pod. Vzhľadom k časovému sledu bol krajský súd toho názoru, že pre prijatie záveru o nelegálnom zamestnávaní žalobcom ako zamestnávateľom by muselo byť zo skutkových zistení bez akýchkoľvek pochybností preukázané, kedy zamestnankyne žalobcu skutočne začali vykonávať pracovnú činnosť v zmysle pracovnej zmluvy. Námietka žalobcu o nedostatočne zistenom skutkovom stave je podľa názoru krajského súdu dôvodná.

1.7 Krajský súd poukázal na skutočnosť, že v danej veci musí žalovaný zvážiť, že ide o postih za správny delikt s uložením peňažnej pokuty, a preto je potrebné vychádzať i z právnej úpravy zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, keďže zákon č. 125/2006 Z. z. o inšpekcii práce (ďalej len „zákon č. 125/2006 Z. z.“) neustanovuje hmotnoprávnu a ani procesnoprávnu úpravu sankcionovania správnych deliktov (viď rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Sžo 51/2011 zo dňa 22.08.2012).

2.

2.1 Podaním zo dňa 30.05.2016 podal žalovaný odvolanie, v ktorom vyjadril názor, že sa nestotožňuje s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne, nakoľko napadnuté rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, čo odôvodňuje jeho zrušenie podľa § 221 ods. 1 písm. h/ O.s.p.

2.2 Žalovaný tvrdí, že z predloženého spisového materiálu jednoznačne vyplýva, že porušenie zákazu nelegálneho zamestnávania zo strany žalobcu bolo objektívne zistené a preukázané. Porušenie § 3 ods. 2 v nadväznosti na § 2 ods. 2 písm. a/ zákona č. 82/2005 Z. z. žalobcom bolo jednoznačne preukázané osobným výkonom inšpekcie vykonaným v súlade s ust. § 2 ods. 1 písm. a/ bod 4 zákona č. 125/2006 Z. z. inšpektormi práce dňa 27.03.2015.

2.3 Žalovaný poukazuje na listinné dôkazy, z ktorých pri svojom konaní a rozhodovaní vychádzali: pracovná zmluva - H. zo dňa 15.04.2014 a pracovná zmluva - I. zo dňa 15.04.2014, evidencia dochádzky, výpisy z registra v Sociálnej poisťovne, pričom zistené skutočnosti potvrdil aj žalobca.

2.4 Žalovaný ďalej poukazuje na skutočnosť, že správny delikt bol v prípade menovaných zamestnancov spáchaný dňa 15.04.2014 a výkon inšpekcie začal až dňa 27.03.2015, teda skoro rok po spáchaní predmetného správneho deliktu, a preto správny orgán vychádzal výhradne z evidencie dochádzky, nakoľko si zamestnankyne nemuseli pamätať, ako začali výkon závislej práce u žalobcu.

2.5 Žalovaný ďalej dôvodí, že v prípade pracovných zmlúv ako listinných dôkazov, v zmysle § 43 ods. 1 písm. c/ Zákonníka práce je zamestnávateľ povinný so zamestnancom dohodnúť v pracovnej zmluve aj deň nástupu do práce, tento deň určuje, kedy pracovný pomer vzniká (§ 46) a má vplyv aj na plnenie povinností podľa osobitných predpisov, napr. prihlásenia na sociálne a zdravotné poistenie.

2.6 Žalovaný ďalej poukazuje na povinnosti, ktoré vyplývajú z ustanovení § 20 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z., § 231 ods. 1 písm. b/ zákona č. 461/2003 Z. z., § 85 Zákonníka práce. Žalovaný je presvedčený, že zamestnankyne vykonávali prácu podľa žalobcom predloženej evidencie dochádzky, pričom ani sám žalobca v písomnej informácii o prijatých opatreniach a vyjadrení k protokolu o výsledku inšpekcie práce zo dňa 24.04.2015 nenamietal zistené skutočnosti, žiadnym spôsobom nerozporoval skutočnosť, či zamestnankyne vykonávali závislé práce. Žalobca poukazoval len na dĺžku trvania nelegálneho zamestnávania, ktorá bola v prípade zamestnankyne I. 3 pracovné hodiny a v prípade H. cca 1 pracovnú hodinu.

2.7 Žalovaný poukazuje na skutočnosť, že pri uvedenom správnom delikte sa vychádza z objektívnej zodpovednosti žalobcu.

2.8 Objektívny charakter zodpovednosti znamená, že zamestnávateľ je zodpovedný už tým, že k samotnému nedostatku, teda k porušeniu došlo, bez ohľadu na následné odstránenie zistených nedostatkov. Žalovaný ďalej poukazuje na čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Pri svojej činnosti je viazaný zákonom, nemôže prihliadať rozdielne na porušenia právnych predpisov v závislosti od dĺžky ich trvania.

2.9 Žalovaný sa nestotožnil s tvrdením krajského súdu, že v danej veci je potrebné vychádzať i z právnej úpravy zákona o priestupkoch, keďže zákon o inšpekcii práce neustanovuje hmotnoprávnu a ani procesnoprávnu úpravu sankcionovania správnych deliktov. Zákon č. 125/2006 Z. z. v ust. § 21 ods. 3 výslovne upravuje, že na konanie podľa § 19 a 20 sa vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní, ak tento zákon neustanovuje inak.

2.10 Žalovaný poukazuje na to, že príslušné ustanovenia zákona č. 125/2006 Z. z. ani zákona č. 82/2005 Z. z. nedávajú správny orgánom žiadnu možnosť využiť tzv. materiálny korektív, upustiť od potrestania za tento správny delikt alebo odpustiť uloženie pokuty, ale výslovne ukladajú povinnosť sankcionovať konanie, ktoré naplní znaky skutkovej podstaty správneho deliktu nelegálneho zamestnávania.

3.

3.1 K podanému odvolaniu sa vyjadril aj žalobca svojim podaním, doručeným krajskému súdu dňa 30.06.2016, v ktorom sa stotožnil s názorom krajského súdu. Naďalej zotrváva v názore, že konanie žalobcu nie je možné posúdiť ako nelegálne zamestnávanie, zároveň nesúhlasí s postihom, ktorý bol žalobcovi uložený za toto konanie.

3.2 Žalobca vo svojom podaní poukazuje na to, že žalovaný nijakým spôsobom nerozlišuje medzi pojmom „nástup do práce" a pojmom „začatie výkonu práce", ktoré nie sú podľa názoru žalobcu totožné.

3.3 Žalobca ďalej dôvodí, že žalovaný síce odkazuje na ust. § 20 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. v spojitosti s § 4 ods. 1, pričom však podľa jeho názoru, z tohto ustanovenia nevyplýva povinnosť prihlásenia zamestnanca do registra poistencov, ani čas, ku ktorému je zamestnávateľ povinný zamestnanca prihlásiť do registra poistencov, ale len vznik jednotlivých poistení.

3.4 Žalobca ďalej tvrdí, že žalovaný nijakým spôsobom nepreukázal, či zamestnanec I. reálne vykonávala dňa 15.04.2014 počas doby od 08:00 do 11:01 hod. činnosť zamestnanca, ako aj v prípade H., dňa 15.04.2014, počas doby od 07:20 do 08:27 hod.

3.5 Účelom zákona o nelegálnom zamestnávaní je zabrániť nelegálnemu zamestnávaniu, a nie trestanie zamestnávateľa za drobné administratívne pochybenia bez vzniku škody, v tomto konkrétnom prípade sa nemôže jednať o nelegálne zamestnávanie v tom zmysle, ako to predpokladá účel a cieľ zákona o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní, a to ani vtedy, ak konanie žalobcu vykazuje niektoré formálne znaky.

3.6 Vzhľadom na uvedené žalovaný považuje rozhodnutie krajského súdu za správne a spravodlivé, a navrhuje, aby ho odvolací súd v celom rozsahu potvrdil, zároveň navrhuje, aby odvolací súd zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania vo výške 181,90 € k rukám právneho zástupcu žalobcu, a to všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

4.

4.1 Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 „O.s.p.") preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v rozsahu a v medziach podaných odvolaní (§ 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. a § 212 ods. 1 O.s.p.), odvolania prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 250ja ods. 2 O.s.p., keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 156 ods. 1 a 3 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. a § 211 ods. 2 O.s.p.).

4.2 Podľa § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

4.3 Z obsahu pripojeného administratívneho a súdneho spisu odvolací súd zistil, že predmetom odvolacieho konania v preskúmvanej veci bol rozsudok krajského súdu, ktorým súd prvého stupňa vyhovel žalobe žalobcu a rozhodnutie žalovaného č. OPS/BEZ/2015/4866, O-524/2015 zo dňa 27.11.2015 zrušil podľa § 250j ods. 2 písm. c/ O.s.p. a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie.

4.4 Žalovaný napadnutým rozhodnutím potvrdil rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu Inšpektorátu práce Trenčín č. k. IPTN/KAHIP/ROZ/2015/270/116/2015/2.1/H o uložení pokuty vo výške 5.000,- € za porušenie povinnosti vyplývajúcej z ust. § 3 ods. 2 v nadväznosti na § 2 ods. 2 písm. b/ zákona č. 82/2005 Z. z. spočívajúce v tom, že žalobca si nesplnil povinnosť podľa osobitného predpisu (§ 231 ods. 1 písm. b/ zákona č. 461/2003 Z. z.), nakoľko v dvoch prípadoch prihlásil svoje zamestnankyne do registra poistencov a sporiteľov starobného dôchodkového sporenia sociálnej poisťovne niekoľko hodín po tom, ako podľa evidencie dochádzky začali u žalobcu vykonávať závislú prácu. Žalovaný správny orgán - Národný inšpektorát práce so sídlom v Košiciach na základe odvolania žalobcu proti prvostupňovému rozhodnutiu správneho orgánu, rozhodnutie orgánu správneho orgánu

prvého stupňa potvrdil a odvolanie žalobcu zamietol.

4.5 Podľa § 1 ods. 2 Zákonníka práce, závislá práca je práca vykonávaná vo vzťahu nadriadenosti zamestnávateľa a podriadenosti zamestnanca, osobne zamestnancom pre zamestnávateľa, podľa pokynov zamestnávateľa, v jeho mene, v pracovnom čase určenom zamestnávateľom.

4.6 Podľa § 2 ods. 2 písm. b/ zákona č. 82/2005 Z. z. účinnom v čase vydania rozhodnutia, nelegálne zamestnávanie je zamestnávanie právnickou osobou alebo fyzickou osobou, ktorá je podnikateľom, ak využíva závislú prácu fyzickej osoby, má s ňou založený pracovnoprávny vzťah alebo štátnozamestnanecký pomer podľa osobitného predpisu a nespĺnila povinnosť podľa osobitného predpisu alebo štátneho príslušníka tretej krajiny a nie sú splnené podmienky na jeho zamestnávanie podľa osobitného predpisu.

4.7 Podľa § 3 ods. 2 zákona č. 82/2005 Z. z. právnická osoba a fyzická osoba, ktorá je podnikateľom, nesmie nelegálne zamestnávať podľa § 2 ods. 2 a 3. Fyzická osoba nesmie nelegálne zamestnávať podľa § 2 ods. 3.

4.8 Podľa § 6 zákona č. 82/2005 Z. z. postihy za nelegálne zamestnávanie upravujú osobitné predpisy.

4.9 Podľa § 7 ods. 1 zákona č. 82/2005 Z. z. Inšpektoráty práce sú orgány štátnej správy. Inšpektoráty práce sú rozpočtové organizácie. Sídla a územné obvody inšpektorátov práce sú zhodné so sídlami a územnými obvodymi krajov. Dozor nad dodržiavaním právnych predpisov a ostatných predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci na pracoviskách jadrového zariadenia vykonáva Inšpektorát práce Nitra na celom území Slovenskej republiky. Generálny riaditeľ môže písomne určiť inšpektorát práce, ktorý vykoná úlohy podľa odseku 3, aj v územnom obvode iného inšpektorátu práce v rozsahu jeho písomného poverenia; v tomto rozsahu úlohy podľa odseku 3 nevykoná inšpektorát práce, v ktorého územnom obvode ich vykoná inšpektorát práce určený v písomnom poverení.

4.10 Podľa § 7 ods. 3 písm. i/, j/ zákona č. 82/2005 Z. z. inšpektorát práce rozhoduje o uložení pokút podľa § 19, 20 a osobitného predpisu, prejednáva priestupky, rozhoduje o uložení pokút za priestupky a o zákaze činnosti podľa osobitných predpisov.

4.11 Podľa § 19 ods. 2 písm. a/ bod 1 zákona č. 125/2006 Z. z. inšpektorát práce uloží pokutu zamestnávateľovi alebo fyzickej osobe za porušenie zákazu nelegálneho zamestnávania od 2.000,- € do 200.000,- € a ak ide o nelegálne zamestnávanie dvoch a viac fyzických osôb súčasne, najmenej 5.000,- €.

4.12 Podľa § 19 ods. 6 zákona č. 125/2006 Z. z., inšpektorát práce pri ukladaní pokuty podľa odsekov 1 a 2 zohľadňuje jej preventívne pôsobenie a pri určovaní výšky pokuty prihliada najmä na

- a) závažnosť zisteného porušenia povinností a závažnosť ich následkov,
- b) počet zamestnancov zamestnávateľa a riziká, ktoré sa vyskytujú v činnosti zamestnávateľa,
- c) počet nelegálne zamestnaných fyzických osôb, ak ide o uloženie pokuty podľa odseku 2 písm. a) prvého bodu,
- d) skutočnosť, či zistené porušenie povinností je dôsledkom neúčinného systému riadenia ochrany práce u zamestnávateľa alebo či ide o ojedinelý výskyt nedostatku,
- e) opakované zistenie toho istého nedostatku

4.13 Podľa § 21 ods. 3 zákona č. 125/2006 Z. z. na konanie podľa § 4 písm. e/, § 6 ods. 1 písm. b/, d/ a e/, § 7 ods. 3 písm. d/, e/, i/ a s/, ods. 8 písm. b/ a ods. 9, § 12 ods. 2 písm. d/ až f/, § 19 a 20 sa vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní, ak tento zákon neustanovuje inak. Všeobecné predpisy o správnom konaní sa nevzťahujú na vydanie oprávnenia, preukazu, osvedčenia a povolenia podľa tohto zákona.

4.14 Podľa § 231 ods. 1 písm. b/ zákona č. 461/2003 Z. z. prihlásiť do registra poistencov a sporiteľov

starobného dôchodkového sporenia zamestnanca podľa § 4 ods. 1 na nemocenské poistenie, na dôchodkové poistenie a na poistenie v nezamestnanosti a zamestnanca podľa § 4 ods. 2, okrem zamestnanca v právnom vzťahu na základe ním určenej dohody o brigádnickej práci študentov podľa § 227a, na dôchodkové poistenie pred vznikom týchto poistení, najneskôr pred začatím výkonu činnosti zamestnanca, odhlásiť zamestnanca najneskôr v deň nasledujúci po zániku týchto poistení okrem zániku povinného nemocenského poistenia a povinného poistenia v nezamestnanosti podľa § 20 ods. 3, zrušiť prihlásenie do registra poistencov a sporiteľov starobného dôchodkového sporenia, ak poistný vzťah podľa § 20 nevznikol, a oznámiť zmeny v údajoch uvedených v § 232 ods. 2 písm. a/ až c/.

4.15 Podľa § 20 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti zamestnanca uvedeného v § 4 ods. 1 vzniká odo dňa vzniku právneho vzťahu, ktorý zakladá právo na príjem uvedený v § 3 ods. 1 písm. a/ a ods. 2 a 3, a zaniká dňom zániku tohto právneho vzťahu, ak tento zákon neustanovuje inak.

5.

5.1 Odvolací súd konštatuje, že v teórii správneho práva hmotného prevažuje vymedzenie, podľa ktorého, správnym deliktom je protiprávne konanie fyzickej osoby alebo právnickej osoby, ktorého znaky ustanovuje zákon a za ktoré ukladá správny orgán sankciu ustanovenú normou správneho práva. Z uvedenej definície sa odvodzujú všeobecné pojmové znaky medzi ktoré okrem iného patrí aj sankcia (sankcionovateľnosť). Tá znamená, že právo spája s každým správnym deliktom konkrétnu sankciu (trest). Aj keď hlavným poslaním verejnej správy nie je trestať, čo súvisí so zásadou subsidiarity správneho trestu, že správny trest má miesto len tam, kde nepostačujú iné nástroje a prostriedky dovolené právom, zákony v niektorých prípadoch limitujú úvahu správneho orgánu o výške pokuty ustanovením jej dolnej hranice.

5.2 V danom prípade prvostupňový správny orgán uložil pokutu vo výške 5.000,- € na dolnej hranici zákonom stanovenej sankcie, preto sa javí, že rozhodnutie ako aj postup prvostupňového správneho orgánu a žalovaného boli v súlade so zákonom, a úlohou odvolacieho súdu bolo túto skutočnosť preskúmať.

5.3 Žalobca poukazoval na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 6Sžo/51/2011 a skoršiu judikatúru (roky 2004 - 2008), pričom sa pridržiaval názoru, že bolo potrebné uplatniť analógiu s trestným právom, že bolo nutné aplikovať na celé konanie zásady a princípy trestného práva, pričom žalovaný mal vychádzať z právnej úpravy zákona o priestupkoch.

5.4 Odvolací súd uvádza, že je pomerne rozšírený názor, ktorý predstavoval aj správny orgán vo svojom odvolaní, ohľadom objektívnej zodpovednosti zamestnávateľa, ako aj ohľadom liberálnych možností. V prípade využitia analógie trestného práva - inštitútu tzv. materiálneho korektívu, odvolací súd poznamenáva, že analógia predstavuje interpretačný postup, ku ktorému má teória správneho práva skôr negatívny prístup. Kritiku k využitiu analógie v správnom trestaní je založená na viacerých argumentoch, ktoré spočívajú najmä v nesplnení podmienok jej prípustnosti v otázkach správneho trestania. Uvádza, že analógia je jedným z interpretačných postupov v tých prípadoch, keď zákonná úprava neposkytuje návod na riešenie daného právneho problému. Všeobecne sa v správnom práve analógia nepripúšťa. Na jej výnimočné a obmedzené použitie by mali byť zároveň splnené tieto podmienky: medzera v zákone, použitím analógie neutrpí páchatel', ani samotný chránený záujem. Pre uplatnenie väčšiny zásad aplikovaných v trestných konaniach aj v konaniach, v ktorých sú ukladané správno-právne sankcie, analógia vôbec potrebná nie je (napr. rozsudok NS SR 10Sžo/28/2014).

5.5 Odvolací súd sa stotožňuje s názorom žalovaného, že pokiaľ ide o nutnosť použitia právnej úpravy zákona o priestupkoch, žalovaný postupoval správne, keď odvolávajúci sa na § 21 ods. 3 zákona č. 125/2006 Z. z. postupoval v zmysle správneho poriadku.

5.6 Odvolací súd zároveň poukazuje na skutočnosť, že v tomto konkrétnom prípade ide o veľmi špecifickú situáciu, nakoľko v zmysle zistených skutočností, sa žalobca mal protiprávneho stavu dopustiť tým, že 15.04.2014 v čase od 8.00 do 11.01 hod. využíval závislú prácu I. (referentky logistiky) a v ten istý deň v čase od 7.20 do 8.27 hod. závislú prácu H. (asistentky riaditeľa), s ktorými mal založený pracovno-právny vzťah podľa Zákonníka práce (pracovné zmluvy zo dňa 15.04.2014) a najneskôr pred začatím výkonu práce oboch zamestnaných si nesplnil povinnosť podľa osobitného predpisu - § 231 ods. 1 písm. b/ bod 1 zákona č. 461/2003 Z. z., čo je v rozpore s ust. § 3 ods. 2 v nadväznosti na § 2 ods. 2 písm. b/ zákona č. 82/2005 Z. z., keďže zamestnankyne žalobcu boli prihlásené do registrácie v sociálnej poisťovni v krátkom časovom interval po ich „nástupe do práce“, pričom podľa evidencie dochádzky do práce, žalovaný mal za to, že H. pracovala od 7.20 hod. a do registra poisťencov sociálnej poisťovne bola prihlásená až o 8.27 hod., (čiže cca 1 hod. po nástupe) a I. pracovala od 8.00 hod. a do registra sociálnej poisťovne bola prihlásená o 11.01 hod. (čiže cca 3 hod. po nástupe).

5.7 Z administratívneho spisu je teda zjavné, že obidve zamestnankyne boli riadne prihlásené do registrácie v sociálnej poisťovni v deň ich nástupu do práce. Preto je potrebné, aby správny orgán, vzhľadom na špecifickosť prípadu, postupoval tak, ako konštatoval krajský súd: „žalovaný v správnom konaní nevypočul zamestnankyne žalobcu na skutočnosť, kedy začali výkon činnosti zamestnanca, či napríklad v deň nástupu do práce najprv neboli zaškoľované, oboznamované s pracoviskom a pod. Vzhľadom k časovému sledu je krajský súd toho názoru, že pre prijatie záveru o nelegálnom zamestnávaní žalobcom ako zamestnávateľom musí byť zo skutkových zistení bez akýchkoľvek pochybností preukázané, kedy zamestnankyne žalobcu skutočne začali vykonávať pracovnú činnosť v zmysle pracovnej zmluvy.“ V danom prípade, je zjavné, že nebol zo strany žalobcu ani úmysel konať v rozpore so zákonom o nelegálnom zamestnávaní, pričom navyše je zjavné, že jeho účel bol naplnený a nedošlo a ani nemohlo dôjsť k porušeniu, či ohrozeniu záujmov, ktoré tento zákon chráni.

5.8 Hoci sa postup správneho orgánu zdá logický a v súlade so zákonom, odvolací súd dospel k názoru, že sa treba zaoberať otázkou, či v tomto konkrétnom prípade naozaj boli splnené znaky skutkovej podstaty nelegálneho zamestnávania. Aj keď súčasťou skutkovej podstaty správneho deliktu nelegálneho zamestnávania je nesplnenie povinnosti ustanovenej § 231 ods. 1 písm. b/ bod 1/ zákona č. 461/2003 Z. z., samotné porušenie tejto povinnosti pre zodpovednosť za nelegálne zamestnávania nepostačuje. Ďalšou súčasťou skutkovej podstaty je využívanie závislej práce zamestnanca.

5.9 Z predložených administratívnych spisov je však zrejmé, že v tomto konkrétnom prípade, správne orgány nedostatočne zistili skutkový stav, nakoľko v prípade obidvoch zamestnaných je zjavné na základe evidencie dochádzky do práce, že do práce riadne nastúpili a mali riadne podpísané pracovné zmluvy, avšak či prišlo k začatiu výkonu práce (k výkonu činnosti zamestnanca) a využívania závislej práce zamestnanca je otázne.

5.10 Zmenou zákona o nelegálnej práci, ktorá je účinná od novembra 2013, prišlo k sprísneniu a zmene práve v chápaní nelegálneho zamestnávania. Zákon pri nelegálnom zamestnávaní už nerozlišuje medzi závažnosťou situácie, keď jeden zamestnávateľ zámerne zamestnáva „načierno“ a druhý „len neskôr“ zaregistroval zamestnanca do Sociálnej poisťovne, hoci zmluvný vzťah už existuje. Preto sa aj samotný zamestnávateľ svojim administratívnym pochybením dopustil rizika, kedy správny orgán v súlade so zákonom musí logicky postupovať tak, ako postupoval. Avšak pre výšku pokuty a špecifickosť prípadu (oneskorenie registrácie v rozmedzí pár hodín) je potrebné, aby správny orgán čo najpresnejšie zistil skutkový stav vecí. Každú skutkovú situáciu je potrebné posudzovať osobitne a Inšpektorát práce je povinný vykonať dokazovanie tak, aby spôsobom vylučujúcim akékoľvek pochybnosti jednoznačne preukázal opodstatnenosť záveru o nelegálnom zamestnávaní. Samotné konštatovanie Inšpektorátu práce o „neskorom odoslaní registračného listu“ však samo o sebe nie je dôvodom pre konštatovanie o porušení zákazu nelegálneho zamestnávania kontrolovaným subjektom.

5.11 Podľa zákona č. 461/2003 Z. z. je zamestnávateľ povinný prihlásiť fyzickú osobu do registra poisťencov a sporiteľov starobného dôchodkového sporenia najneskôr pred začatím výkonu činnosti

zamestnanca. Žalovaný v správnom konaní nevypočul zamestnankyne žalobcu na skutočnosť, kedy začali výkon činnosti zamestnanca podľa pracovnej zmluvy. Tvrdenie žalovaného, že zamestnankyne si nemusia pamätať ako začali výkon závislej práce u žalobcu je irelevantná. V tomto smere bude musieť žalovaný doplniť dokazovanie a až následne vo veci rozhodne.

5.12 Odvolací súd dospel k názoru, že vznesené námietky v podanom odvolaní žalovaného neboli spôsobilé privodiť zmenu napadnutého rozhodnutia. Z tohto dôvodu odvolací súd rozhodol tak, že v zmysle § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. v spojitosti s § 250ja ods. 3 veta druhá O.s.p. rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdil.

5.13 O trovách konania rozhodol najvyšší súd podľa § 250k ods. 1 a § 246c ods. 1 a s § 224 ods. 1 O.s.p. tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania v sume 181,90 € na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Tomáš Klieštenec, Advokátska kancelária Piešťany, v lehote 30 dní, a to za 1 úkon právnej služby za podané vyjadrenie k odvolaniu 143,- € + 28,60 € (20% DPH), ďalej 1x režijný paušál 8,58 € + 1,72 € (20% DPH).

5.14 Dňa 01.07.2016 nadobudol účinnosť nový procesný predpis - Správny súdny poriadok. Podľa § 492 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“), odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov. Vzhľadom k tomu, že predmetné odvolacie konanie začalo pred dňom nadobudnutia účinnosti SSP, t.j. pred 01.07.2016, dokončilo sa podľa ustanovení O.s.p.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok n i e j e prípustný.